

Θέματα Εφαρμοσμένης Πολιτικής Ανάλυσης

Ενότητα 12 : Μελέτη περιπτώσεων Ι.

Θεόδωρος Χατζηπαντελής
Τμήμα Πολιτικών Επιστημών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Μελέτη περίπτωσης (περιπτώσεων)

Μια μέθοδος ποιοτικής ανάλυσης
Case study Methodology,
Μέρος Ι.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Yin 1 (1994)

- Σχεδιασμός της μελέτης.
- Πραγματοποίηση.
- Ανάλυση των στοιχείων.
- Διατύπωση συμπερασμάτων.

Yin 2 (1993)

- Exploratory (διερευνητική).
- Έρευνα πεδίου και συλλογή δεδομένων **πριν** από την διατύπωση των ερευνητικών ερωτήσεων.

Yin 3 (1993)

- Explanatory (Επεξηγηματική, ανακαλυπτική).
- Σε περιπτώσεις ιδιαίτερα σύνθετες και πολύ-παραγοντικές η ανάλυση μπορεί να χρησιμοποιήσει τεχνικές **τυποποίησης περιπτώσεων**. Ψάχνουμε αιτιακές συσχετίσεις.

Yin 4 (1993)

- Descriptive (Περιγραφική).
- Συγκεντρώνουμε δεδομένα και εκ των υστέρων διατυπώνουμε υποθέσεις σχέσεων αιτίου-αιτιατού.

Winston Tellis

- The Qualitative Report 3/2&3 (1997).
- www.nova.edu/ssss/QR/QR3-2/tellis1.html.
- www.nova.edu/ssss/QR/QR3-2/tellis2.html.

Case study 1

- Στην μελέτη περιπτώσεων δεν αναλύουμε μόνο τις απόψεις και τις οπτικές των υποκειμένων (actors) αλλά και τις σχέσεις μεταξύ τους και τις ομάδες υποκειμένων.
- Είναι μια τεχνική περιγραφή της λειτουργίας μιας δομής (ΑΕΙ, τμήμα, πολιτικό κόμμα, ομάδα συμφερόντων, ΠΑΕ, ΑΕ).

Rational choice

- Εισαγωγή, στοιχεία από τυπολογία κομμάτων (Species of political parties PP9/2 167-199, Richard Gunter and Larry Diamond).
- Περιγραφή του μοντέλου ανάλυσης.
- Το κόμμα πριν τις αλλαγές.
- Οι αλλαγές.
- Το κόμμα μετά τις αλλαγές.
- Ηγεσία-Στελέχη-Φίλοι-Ψηφοφόροι-Κοινό.

New parties/New politics

A Case Study of the British Labour Party

Patrick Seyd

Party Politics V5/No3 383-405.

**Μελέτη περίπτωσης του ΠΑΣΟΚ,
Εσείς!**

Συμπεράσματα

- Υπάρχουν διάφορες απόψεις ότι «η σημασία των κομμάτων υποχωρεί τα τελευταία 20 χρόνια» και η μείωση του αριθμού των μελών τους αναφέρεται σαν σημαντική διάσταση της υποχώρησης.

Δεδομένο

- Η **αδιαφορία** και η **ανεκτικότητα** των ηγετών των κομμάτων φάνηκε να επιβεβαιώνει το παραπάνω.
- Και τα δύο κόμματα (Labour and Conservative) ακολουθούν στρατηγικές εγγραφής μελών.

Αξιολόγηση

- Η πολιτική προσέλκυσης μελών του Labour δείχνει πετυχημένη και αναιρεί τις υποθέσεις.

Πίνακας 1

1994	305,189
1995	365,110
1996	400,465
1997	405,238

NEC annual reports.

Ερμηνείες για την αναστροφή των προηγούμενων στρατηγικών

- **Δεν** υπάρχει στη Βρετανία σημαντική **ενίσχυση** (οικονομική) των κομμάτων και επειδή τα χρήματα για τις εκλογικές εκστρατείες είναι απόλυτα **ελεγχόμενα**, τα κόμματα χρειάζονται μέλη για να **διεξάγουν** την προεκλογική εκστρατεία.

Panebianco, 1988: 262-78

- Στο σύγχρονο εκλογικό-επαγγελματικό κόμμα, αυξάνεται η επαγγελματική τακτική και ο ρόλος των ειδικών των εκλογικών εκστρατειών **αλλά** είναι απαραίτητος ένας στρατός «ερασιτεχνών» κατά την προεκλογική περίοδο.

Η σημασία στην εκλογική αναμέτρηση

- Οι τοπικές εκστρατείες μετρούν! Επιδρά στο τελικό αποτέλεσμα! Κομματικά μέλη που μπορεί να ενεργοποιηθούν σε κλιμακούμενες δραστηριότητες κατά την προεκλογική περίοδο έχουν ιδιαίτερη σημασία.

Κινητοποίηση των μελών

- Ένας παράγοντας για την ερμηνεία της εκλογικής πανωλεθρίας των Conservatives είναι η **αδυναμία** τους να κινητοποιήσουν μέλη σε κρίσιμης σημασίας εκλογικές περιφέρειες (1997).
- Οι Liberal Democrats **κέρδισαν** έδρες (ενώ υποχώρησαν σε ποσοστό) λόγω της παρουσίας ενεργών μελών σε εκλογικές περιφέρειες.

Η ενίσχυση της θέσης των ηγετών

- Η στρατολόγηση νέων μελών και η εισαγωγή της άμεσης δημοκρατίας ενισχύει τη θέση των ηγετών των κομμάτων. Προσφεύγοντας **απευθείας** στα κομματικά μέλη οι ηγέτες **απευθύνονται** στο **δημοκρατικό πνεύμα τους** ενώ ταυτόχρονα εξασφαλίζουν ότι οι απαντήσεις **είναι σε συμφωνία** με τις επιθυμίες τους.

Κόμματα

- Πάντως τα κόμματα είναι **ζώντες οργανισμοί** στους οποίους τα πρόσωπα εντάσσονται με διαφορετικά κίνητρα και απόψεις. Η **στρατολόγηση** νέων μελών οδηγεί στην είσοδο διαφορετικών ατόμων των οποίων τη συμπεριφορά δεν μπορείς να **προβλέψεις**.

Δεδομένα

- Έρευνες σε μέλη των κομμάτων επιβεβαιώνουν το **εύρος και την διασπορά** των απόψεων καθώς και **ανθεκτικότητα** με την οποία κρατούν αυτές τις απόψεις.
- Χρειάζεται να μελετήσουμε στα επόμενα χρόνια τα **μέλη και τις δομές** μέχρι την παραγωγή **νέων εκλογικών προγραμμάτων** για να προσεγγίσουμε το θέμα.

Η διαμόρφωση του δημοψηφισματικού κόμματος

- Οι **νέες αυτές δομές** είναι το πρώτο βήμα για την ανάπτυξη νέου τύπου κόμματος (δημοψηφισματικού χαρακτήρα). Σε αυτό **κάθετες και εσωτερικές** σχέσεις από τον ηγέτη και την ηγετική ομάδα μέχρι το μέλος στο σπίτι του αντικαθιστούν **οριζόντιες** επικοινωνίες μεταξύ περιοχών, περιφερειών και εκλογικών περιφερειών.

Κάθετη επικοινωνία

- Κόμματα με **εθνικές βάσεις δεδομένων μελών** απευθύνονται τακτικά για συνδρομές στα μέλη τους. Μία επίπτωση είναι τα χρήματα των μελών να συγκεντρώνονται **κεντρικά και όχι τοπικά** με αποτέλεσμα οι τοπικές οργανώσεις να εξαρτώνται από τα κεντρικά.

Δημοψηφίσματα

- Η «**διαβούλευση**» με τα μέλη θα ενισχυθεί, αλλά οι κανόνες και οι όροι **τίθενται** από την ηγεσία. Το Labour party το 1998 έστειλε ένα ερωτηματολόγιο στα μέλη του με 9 ερωτήσεις που εγγυόταν την παραγωγή θετικών απαντήσεων.

Ερώτημα

- «Do you agree that our investment of £19 billion to cut class sizes over the next 3 years will help deliver a world class education service, offering opportunity for all to reach their full potential?».

Διαφορές

- Οι κομματικές διαδικασίες **μειώνονται**, η δύναμη των ενεργών (των συνδικαλιστών) είναι **περιορισμένη**, η διαφορά μεταξύ μέλους και φίλου γίνεται **λιγότερο ευκρινής**. Με αυτή την έννοια, το εργατικό κόμμα παραμένει ένα μοντέλο επαφών και μετάδοσης όπως είπε ο **Duverger πριν 50 χρόνια**, αλλά με διαφορετικά χαρακτηριστικά.

Πρόβλεψη

- Επειδή αντίστοιχες οργανωτικές προσπάθειες γίνονται και **αλλού** (Καναδάς, Γερμανία) αυτό σημαίνει ότι το κόμμα δημοψηφισματικού τύπου θα είναι **μια συχνή νέα μορφή**.

Δομή μιας μελέτης περίπτωσης

- Εισαγωγή (Τοποθέτηση ερωτημάτων).
- Περιγραφή (Οργανωτικές αλλαγές).
- Μελέτη (Επιπτώσεις των αλλαγών).
- Συμπεράσματα (Έλεγχος υποθέσεων).

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

- Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:
- Πίνακες
- Πίνακας 1: Στοιχεία από το Annual Reports, NES.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεόδωρος Χατζηπαντελής. «Θέματα Εφαρμοσμένης Πολιτικής Ανάλυσης. Μελέτη Περιπτώσεων Ι». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://eclass.auth.gr/courses/OCRS317/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Σωτήρογλου Μαρίνα
Θεσσαλονίκη, Χειμερινό Εξάμηνο 2014-2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

